

ηγ'.³¹⁾ IDEM. Λογοποιεῖ³²⁾ δὲ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς διοικήσεως, ἵνα γνωσθῆ, τί χρεωστῆ ἐκ τῶν μετὰ τὴν ἐλευθερίαν γινομένων· ἐφ' οἷς γὰρ ἐν δουλείᾳ κατὰ δόλον διαμύνησεν ἢ ἐδαπάνησεν, οὐκ ἐλέγχεται. καίτοι ἐχορῆν αὐτὸν φυσικὸν ὄντα χρεώστην καὶ τῆ διοικήσει ἐπιμένοντα καταβαλεῖν ἑαυτῷ, εἰ καὶ τότε μὲν οὐκ εἶχε πεκούλιον, ὕστερον δὲ ἔσχεν· ὡπερ ὁ ἐν τῷ διοικεῖν³³⁾ ἐλευθερωθεὶς προσκαίρου ἢ ἐμπροσθέντος ἀγωγῆς ἐλέγχεται τῆ περι διοικήσεως ἀγωγῆ, διὰ τὴ μὴ κατέβαλεν ἑαυτῷ.

Ἐὰν ἐλευθέρῳ καλῆ πίστει δουλεύοντί μοι ἐν-

τουτέστι^{γ)} λογοποιεῖ δὲ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς διοικήσεως, τουτέστιν οὐχ ἵνα δόλον ἢ κούλπον ὑπὲρ τῆς ἐν καιρῷ δουλείας διοικήσεως πάντως ἀπανηθῆ ὁ ἐλευθερωθεὶς καὶ μετὰ τὴν ἐλευθερίαν ἐπιμένει τῆ διοικήσει μὴ οὐση δηλονότι κονέξαι^{δ)}, περὶ γὰρ τῆς μὴ κονέξας νῦν ἔστιν ὁ λόγος, οὐδὲ ἵνα πάντως ἀπανηθῆ τὸ ἀπὸ δόλου ἢ κούλπας εἶτε ἐπεκτετατό τι εἶτε καὶ μὴ, ἀλλ' ἵνα γένηται δῆλον τί ἐλοιπάζετο κατὰ τὸν καιρὸν, ἐν ᾧ ἤρξατο εἶναι ἐλεύθερος.

τοῦ ἄνων. περὶ τῶν ἐν δουλείᾳ τὴν δε δόλο δέδωκε βι. δ' τί. γ' διγ. ζ' θέ. β'.

Ἴ δὲ μὴ κονέξαι ἢ ἢ διοήσεις, κατέχεται μὲν καὶ οὕτως τῆ νεγοτιόρου γεστόρου, οὐκ ἀπανηθῆ δὲ εἶτι κατὰ δόλον αὐτοῦ^{ε)} ἢ ἠαθυμῆν ἐν καιρῷ δουλείας ὁ τῶν πραγμάτων ἐξιμώθη δευπότης, εἰ μὴ ἄμα ἔχων τε καὶ δυνάμενος ταῦτα καταβαλεῖν ἑαυτῷ μετὰ τὴν ἐλευθερίαν ἐπιμένει τῆ διοικήσει μὴ κατέβαλεν. σῆ. δὲ ὅτι καὶ τὸ φυσικὸν χρεός καταλείβει καὶ ἀπανηθῆ ἢ νεγοτιόρου γεστόρου, ὡπερ καὶ τὸ ἀπὸ ἀγωγῆς κατὰ κληρονομίαν μὴ παραπεμπομένης.

ἐὰν τῷ κατὰ φύσιν ἐλευθέρῳ δουλεύοντί μοι βόνα φίδε ἐντελομαι διοικῶναι τὰ ἡμέτερα πράγματα, οὐκ ἔχω κατ' αὐτοῦ τὴν μανδάτι· ἔμαθες γὰρ ὅτι τὸ μανδάτον συναλλαγμαῖ ἐστὶ, τὸ δὲ συναλλαγμὰ διαδέσεως ἡρηται καὶ ἐκουσίας δέεται συνανέσεως διὰ τῶν ἢ καὶ πλειόνων. ὁ δὲ βόνα φίδε δουλεύων μοι οὐ προαιρέσει ἀλλ' ἀνάγκη δῆθεν τύχη ὑπέδεξετο τὸ μανδάτον, καὶ εἰκότως κατ' αὐτοῦ τὴν μανδάτι κτεῖν οὐ δύνησμαι· τῆ μέντοι νεγοτιόρου γεστόρου κατέχεται, ἐπειδὴ καὶ τοῦ χειρίζεσθαι τὰ ἡμέτερα πράγματα ἔσχε διάθεσιν καὶ τοιούτως ἢ, ὅς ἐνοχος ἠδύναιτο γενέσθαι· κατὰ φύσιν γὰρ ἐλευθερος ἢ. καὶ σῆ. πότε ἀποτυχόντος μανδάτον τίκεται^{ι)} νεγοτιόρου γεστόρου. μὴ ἐναντιωθῆ δὲ σοι τὸ κείμενον ἐν τῷ ἐγ' διγ. τῆς κομμοδατι τῶν δε φέβους· τὸ γὰρ ἐπιπο. θερι. . . εἰρημένον ἐκείνα^{κ)} ὡς ἀπο. . .) τοῦ κέλευστος φησιν ὁ πομπώνιος καὶ αὐτοῦ ἀμφιβάλλοντος, εἶτε ἢ μανδάτι εἶτε ἢ προεσκόπτει βέβηθι παρέχεται· οἷδε γὰρ μὴδὲ ἐτέρων αὐτῶν κυριώως ἀρμόττειν· διὰ τοῦτο δὲ μόνον ἀνηγαγεν ἑαυτὸν ἐκείσε [ὁ] πομπώνιος καὶ ταῦτα ἀμφιβάλλοντος πρὸς τὸν ὄρον τῶν ἀγωγῶν, ἐπειδὴ βού[λ]εται δέξαι τῶς, ἐτι ἀρμόττει κομμοδατι^{λ)} ἀγωγή κατὰ τοῦ βόνα φίδε δουλει[ο]τος. δῆλον δὲ ὅτι ἢ νεγοτιόρου γεστόρου . . . ἐνταῦθ' α φησιν . . .

τοῦ ἄνων. . . . . λα . . . . . διοικῶν . . . τ . . . . . ἐλέγχεται μοι.

τοῦ αὐτοῦ. εἰρηται βι. μ' τί. α' διγ. [νδ'], ὅτι . . . ὁ βόνα φίδε καθ' ἢνον . . . τ . . . τ . . .) δουλεύ[ων] γίνεται [μοι ἐνοχος] ἐπερ[ιστωμένος] τί μοι ἢ [μ]ισθ[ῶν] ἢ μισθο[ύ]μενος ἢ αγοράζων ἢ πωρόσκων ἢ τὰ πραγματὰ [μο]υ διοικῶν [ἐν] ᾧ βλάπτει αὐτὰ ἀπὸ μεγάλης κούλπας. το τῆς . . . . . περρωτησ . . . κείται καὶ . . . με . . . τις διγ. μη. γ)

XVIII. Idem. Rationem autem reddit ab initio L. 19. §. 1. administrationis, ut appareat, quid debeat ex his, et pr. D. III. 5. quae post libertatem gerit: nam corum nomine, quae in servitute dolo malo gessit vel impendit, non tenetur. At quum naturalis debitor esset et in administratione perseveraret, sibi solvere debebat, quamvis tunc temporis peculium non haberet, sed postea habuerit: sicut is, qui, dum negotia aliena gereret, actione temporali vel in diem restricta liberatus est, negotiorum gestorum actione tenetur, quia sibi non solvit.

Si libero homini, qui bona fide mihi serviebat, §. 2.

33. [Steph. index l. 19 §. 1]. Rationes autem reddit ab initio administrationis, non ut dolum vel culpam ob administrationem tempore servitutis gestam omnino praestet, qui manumissus est et post manumissionem in administratione non connexa scilicet (nam de non connexa nunc sermo est) perseveravit, nec ut omnino dolum et culpam praestet sive quid adquisierit sive non, sed ut appareat, quid reliquum fuerit eo tempore, quo liber esse coepit.

34. Anon. [ad l. 19 §. 1]. Ob facta in servitute de dolo actionem dedit lib. IV tit. 3 dig. 7 them. 2 [pr.].

35. [Steph. index l. 19 pr.]. Si vero non fuerit connexa administratio, tenetur quidem etiam tunc negotiorum gestorum, neque tamen praestat, si dolo eius vel culpa tempore servitutis damnus passus est negotiorum dominus, nisi forte sibi ipsi non solvit, quum post manumissionem in administratione perseverans aliquid haberet sibi solvere posset. Notes autem, etiam naturale debitum in negotiorum gestorum iudicium deducti, sicuti et id, quod temporali actione debetur et actione, quae in heredes non transmittitur.

36. [Steph. index l. 19 §. 2]. Si libero homini, qui bona fide mihi serviebat, mandem, ut negotia mea gereret, mandati adversus eum agere non possum: didicisti enim mandatum esse contractum, contractus autem ab affectione initium sumit et spontaneo consensu duorum pluriumve indiget, ille autem, qui bona fide mihi serviebat, non sponte sed ex necessitate conditionis suae mandatum suscepit, ideoque mandati adversus eum agere non possum: sed negotiorum gestorum tenetur, quia et animum negotia mea gerendi habuit et is erata, qui obligari posset: natura enim liber erat. Et nota quando cessante mandato negotiorum gestorum actio nascatur. Nec videatur tibi contrarium, quod dictum est dig. 13 [§. 2] commodati in parte de rebus: nam quod ibi in specie aliqua dictum est, Pomponius tamquam ex Celso filio refert, qui et ipse dubitabat, mandati an praescriptis verbis danda esset actio: sciebat enim neutram proprie competere: ideo autem illic Pomponius quamquam dubitanter provocavit ad hanc definitionem actionum, quia ostendere volebat, commodati actionem esse adversus eum, qui bona fide serviat. Nimirum negotiorum gestorum actio . . . . . hic dicit . . . . .

37. Anon. [ad l. 19 §. 2]. — — tenetur mihi.

38. Eiusdem [ad l. 19 §. 2]. Dicitur lib. XLI tit. 1 dig. 54 [§. 1. 2], eum, qui mihi bona fide serviat, obligari, si quid mihi promittat vel locet vel conducat vel emat vel vendat vel negotia mea gerat, si damnus det ex magna culpa . . . . . — . . . . .

31) Fabr. et Heimb. ιθ'. Sed et in Syn. p. 104 audit κεφ. ιη'.

γ) Hoc verbum delendum est, nisi quaedam, quae olim praecessissent, a librariis ommissa sint.
δ) Cod. μὴ οὐσης δηλονότι κονέξας.
ε) Cod. αὐτός.
ε) Lectio Codicis incerta. Forte: ἀποτυχία μανδάτων τίκεται.
ι) Iegerim: τὸ γὰρ ἐπὶ ὑποθέσει εἶρ. ἐκείσε.

32) Basilicus §. 1 huius legis Dig. praeponit principio.
33) Cod. οὐκ ἔν.

γ) Legendum: ἀπὸ νόου τοῦ κέλευστος, vel: ὡς ἀπορίαν τοῦ κέλευστος. Illud tamen praestare videtur.
δ) In Cod. legebam: κατὰ τ'. κ . . .
ε) Iegerim: ὅτι καὶ ὁ βόνα φίδε καθ' εἰσδηποτε τρέπον μοι δουλεύων.
ζ) Fortasse: τὸ περὶ τῆς ἐπερωτήσεως κείται καὶ βι. με' τί. α' διγ. ρη'.

τείλωμαι προῦσαι τι, χώρων ἢ περι τῆς ἐντολῆς ἀγωγῆ
οὐκ ἔχει, ἀλλ' ἢ περι τῆς διοικήσεως.

L. 19. §. 3.
D. III. 5.

Ἐάν διοικῶν ἀπόντος μου τὰ πράγματά μου
καλῆ πίστει ἀγοράσῃς ἐμὸν προῦγμα, ἀγορῶν ἐμὸν
εἶναι, καὶ διὰ τῆς χρήσεως δεσπόσῃς, οὐκ ἔχω κατὰ
σοῦ τὴν περι διοικήσεως ἀγωγὴν εἰς τὸ λαβεῖν αὐτὸ,
ἐν ᾧ μέχρι τελείας χρήσεως ἠγγόσῃς. εἰ δὲ πρὸ
τοῦ χρήσασθαι σε πρὸς τὸ δεσπῶσαι ἐγὼς, ὀφείλεις
ὑποβαλεῖν τινα ἐκ προσώπου μου ἐνάγειν σοί, ἵνα
τούτῳ τῷ τρόπῳ κῆμοι τὸ προῦγμα³⁴⁾ καὶ σοὶ ἢ τῆς
ἐκνικισίως ἐπερίστῃς φυλαχθῆ. καὶ τοῦτο ποιῶν
οὐκ ἀμωρτάνῃς δόλον.

§. 4. Καὶ³⁵⁾ τόκους, οὓς ἔλαβεν ἢ λαβεῖν ὁ διοικητῆς
ἠδύνατο, δίδωσι, καὶ λαμβάνει, οὓς δέδωκεν ἢ οὓς
ἠδύνατο λαβεῖν ἐπὶ ᾧ αὐτὸς οἴκοθεν ἐδαπάνησεν.

§. 5. Διοικήσας τὰ τοῦ αἰχμαλώτου ἔχω κατ' αὐτοῦ
τὴν περι τῆς διοικήσεως ἀγωγὴν ὑποστρέφοντος αὐτοῦ.

L. 20.
D. eod.

Ἰ. 20. Ulp. Εἰ δὲ παρὰ τοῖς πολεμίοις ἀποθάνῃ
τοῖς κληρονομίοις αὐτοῦ καὶ κατ' αὐτῶν³⁶⁾ ἀρμόζει ἢ
περι τῆς διοικήσεως ἀγωγῆ.

L. 21. pr.
D. eod.

κ'.³⁸⁾ Paul. Τριῶν ὄντων αἰχμαλώτων ὁ εἰς
ἀπελύθη ἐφ' ᾧ ἀγαγεῖν ἐπὶ τῶν τριῶν λύτρα καὶ
ὥστε μὴ ὑποστρέφοντος αὐτοῦ τοὺς ἄλλους ἐπὶ
αὐτοῦ δοῦναι. ἐάν αὐτοῦ μὴ ὑποστρέψαντος δώσου-
σιν ἐπὶ αὐτοῦ οἱ ἄλλοι, ἐνάγουσιν αὐτῷ.

§. 1. Ὁ διοικῶν³⁹⁾ κληρονομίαν ἀπροσέλευστον αὐτὴν
ἐνοχον ἔχει καὶ αὐτῇ ἐρέχεται. διὸ ἀδιόφορον ἐστίν,

τοῦ ἐναντιοφ. .... βι. γ' τ. ε' διγ. γ', ἀλλ' ὁ, .
..... ὅτι ..... το γνῶμι ..... ἠρξάτο διοι-
κεῖν ..... διεκταῖ κακενο πρὸς ..... ἀνάγν. καὶ
βι. μ' ὁ) τ. α' διγ. γδ. ὁ)

ὁ μόνον τὸ κεφάλαιον ἀπαιτοῦμεν διὰ τῆς νεγοτιόρου
γεστόρου, ἀλλὰ καὶ τοὺς τόκους, οὓς ἔλαβε ὁ νεγοτιογέστορ
καὶ ὅσους ἠδύνατο λαβεῖν. ἐγκλιεῖται γὰρ ὁ νεγοτιογέστορ, εἰ
δυνάμενος δανείσαι καὶ^{α)} οὐκ ἐδάνεισεν, ἐν ᾧ^{δ)} δηλονότι ἔθος
εἶχε δανείζειν ὁ τῶν πραγμάτων κύριος, ὡς φησι σκαεβόλας
ἐν τῷ γ' τῶν ἀντιπαινωῦ τ. α' διγ. γ'. καὶ τοῖναντίον
διὰ τῆς κοινοφίας νεγοτιόρου γεστόρου ἀπαιτεῖ τόκους ὁ
διοικῶν τῶν πραγμάτων δεσπότην, ὅσους αὐτὸς ὁ νεγο-
τιογέστορ παρ' ἐτέρων ὡς εἶδος ἐπὶ τῇ διοικήσει δανεισάμενος
δέδωκεν, ἢ ὅσους ἠδύνατο λαβεῖν, εἰ δ' ἂν ἐτέροις ἐδάνεισε τὰ
οἰκία χρήματα, ἔπερ εἰς τὴν διοίκησιν ἐδαπάνησε τῶν τοῦ
ἀπολιμπανόμενου πραγμάτων.

τοῦ ἀνωγ. ἀνάγν. βι. κβ' τ. α' διγ. γ', λέ' καὶ βι. κ'
τ. δ' διγ. γ' θέ. ε' ἐν ᾧ φησιν ὅτι καὶ τῶν παρ' αὐτοῦ
δοθέντων τόκων λαμβάνει τόκους.

ὁ κληρονόμος^{ε)} διοικῶν τὴν κληρονομίαν ἀπροσέλευστον
ἐνοχος ταύτῃ γίνεται καὶ ἐνοχον ταύτῃ καθίστησιν ἑαυτῷ,
τοσοῦτον ὅτι ἐάν τυχόν β' νομίματα μὲν περι τὴν κληρονο-
μίαν δεόντως δαπάνησῃ, μὴ εὐρεθῇ [δὲ] πλουσιωτέρα διὰ τῆς
τοιαύτης δα[πάνης] εἰ μὴ ἐπὶ [μόνῳ] ἐν, τυχόν γὰρ οἰκία
κτισθεῖσαι] κατέπεσον ἢ καὶ οἰκεῖται φροντισθέντες ἐτελεύτη-
σαν, ἔχει καὶ οὕτως ἐνεχομένην αὐτῷ^{ι)} τὴν κληρονομίαν ἐπὶ
τοῖς β' νομίμασιν. ὥστε εἰ καὶ πούπιλλος γένηται κληρονόμος
καὶ ἐλθὼν ὁ διοικῶν κινήσῃ κατ' αὐτοῦ τὴν νεγοτιόρου
γεστόρου ἐπὶ τοῖς β' [νομίμασι] τοῖς δαπάνηθεισιν, οὐ δύνα-

aliquid gerendum mandem, locum mandati actio non
habet, sed negotiorum gestorum actio.

Si, quum me absente negotia mea gereres, rem
meam bona fide emisti, ignorans meam esse, eamque
usucepisti, negotiorum gestorum actionem adversus te
non habeo, ut eam mihi restituas, si usque ad imple-
tam usucapionem ignoraveris. Sed si ante imple-
tam usucapionem cognoveris, debes subiicere aliquem,
qui a te meo nomine vindicet, ut eo modo et mihi
res et tibi evictionis stipulatio servetur. Quod si
feceris, dolum non admittis.

Negotiorum gestor et usuras, quas percipit vel
percipere potuit, praestat, et consequitur eas, quas
ipse praestitit vel ex sua pecunia, quam impendit,
percipere potuit.

Si negotia captivi gessi, cum eo negotiorum ges-
torum actio mihi est, si reversus fuerit.

XIX. Ulp. Sin autem apud hostes decesserit,
heredibus eius et adversus eos competit negotiorum
gestorum actio.

XX. Paul. Quum tres capti essent ab hosti-
bus, unus ex his dimissus est, ut pro tribus pretium
redemptionis afferret et, nisi rediisset, reliqui pro eo
pretium redemptionis praestarent. Si eo non reverso
reliqui pro eo solverint, agunt cum eo.

Qui hereditatem nondum aditam administrat, eam
sibi seque ei obligat. Ideo nihil refert, etiamsi pu-

39. *Enantioph.* [ad l. 19 §. 2]. [Lege] lib. XIII
tit. 6 dig. 13 [§. 2] ..... — — — Lege etiam lib. XLI
tit. 1 dig. 54.

40. [Steph. index l. 19 §. 4]. Non solum sortem
negotiorum gestorum actione exigimus, sed etiam usur-
as, quas percipit negotiorum gestor vel percipere potuit.
Tenetur enim negotiorum gestor, si, quum foenerare
posset, non foeneravit, si quidem negotiorum
dominus solitus erat foenerare, ut ait Scaevola lib. III
Antipapiani tit. I dig. 13 [§. 1]. Et e contrario nego-
tiorum gestor contraria negotiorum gestorum actione
a domino negotiorum usuras petit, quas ipse negotio-
rum gestor pecuniam ad negotia gerenda ab aliis mu-
tuatus praestitit, vel quas percipere potuisset, si pecu-
niam suam, quam ad negotia absentis gerenda erogavit,
aliis foenerasset.

41. *Anon.* [ad l. 19 §. 4]. Lege lib. XXII tit. 1
dig. 13 [§. 1] et 35 (37) et lib. XX tit. 4 dig. 12 them. 6
[§. 6], ubi dicit eum etiam usuras usurarum ab ipso
solutarum consequi.

42. [Steph. index l. 21 §. 1]. Qui hereditatem non-
dum aditam administrat, ipse ei obligatur eamque sibi
obligatam reddit, in tantum, ut, si forte duo quidem in
hereditatem rite impenderit, hereditas autem uno tan-
tum ex hoc sumtu locupletior esset inveniatur (forte
enim aedificia exstructa corrueverunt vel servi curati
obierunt), etiam tunc hereditatem ad duo obligatam
habeat. Proinde et si pupillus heres factus sit et nego-
tiorum gestor adversus eum de duobus illis erogatis
negotiorum gestorum agat, pupillus non potest

34) Expl. fol. 116 119. Inc. fol. 39. 41.

35) Cod. uno tenore pergit.

36) *Fabr.* et *Heimb.* κ'.

37) Cod. αὐτόν.

z) Cod. ε'.

a) Cod. μδ'.

b) Expl. fol. 116. 119. Inc. fol. 39. 41.

c) Forte τὰ νομίματα.

38) *Fabr.* et *Heimb.* κα'. Sed κ' vocatur etiam in
schol. 17 edit. *Heimb.* II p. 104.

39) Cod. Ὁ κληρονόμος διοικ. Vide infra not. e.

d) Vide schol. k. II. 324 *Fabr. Heimb.* p. 213.

e) Verbum κληρ. delendum est, nisi malis legere: ὁ κλη-

ρονομίαν διοικῶν δηλονότι κληρ. — Caeterum vide supra not. 39.

f) Cod. αὐτήν.

εἰ καὶ ἀνηβος γένηται κληρονόμος. τοῦτο γὰρ τὸ χρέος μετὰ τῶν λοιπῶν κληρονομαιῶν μετέρχεται πρὸς αὐτόν.

Ἐὰν ζῶντος σου διοικῆν ἀρξῶμαι τὰ σά, πληροῦν ἀναγκάζομαι τὰ ἀρχθέντα, οὐ μὴν νέων ἐμπίπτειν. τὸ αὐτὸ γὰρ καὶ ἐπὶ τῆς κοινωνίας λέγομεν ἐνὸς τῶν κοινωνῶν ἀποθανόντος.

Ἐὰν ἄλλος κατὰ ἐντολήν σου διοικήσῃ τὰ πράγματά μου, ἐπέχη μοι τῇ περὶ διοικήσεως ἀγωγῇ εἰς τὸ τὴν ζημίαν ἀποθεραπεύσασθαι μοι, οὐ μὴν εἰς τὸ ἐκχωρησάσθαι μοι τὰς κατ' ἐκείνου ἀγωγάς.

κα'.⁴⁰⁾ ΓΑΙΟΥ. Ἐὰν ἀναγκαῖον ἀγοράσω πρῶγμα, τυχόν δαπάνην τῇ φαρμίᾳ, καὶ ἀπόληται τυχρῶς, ἴσως ἐμπρησθῆ ἢ καταπιώσει, ἔχω τὴν περὶ διοικ-

ται λέγειν ὁ πούπυλλος ὅτι ἀ νόμισμα ὀφείλω, ἐφ' ᾧ καὶ ἐγε- νόμην πλουσιώτερος' ἐρεῖ γὰρ καὶ αὐτὸς αὐτῷ, ὅτι ἐπαύθη ἢ κληρονομία νομίζεται ἐνέχεσθαι) καὶ τοῦτο τὸ χρέος ἐκ τῆς κληρονομίας ὀφειλόμενον μετῴληθεν εἰς σέ μετὰ τῶν ἄλλων νε- ρεδιαρῶν. σὴ. οὐν καὶ ἐντείνεν, ὅτι ὁ πούπυλλος πράγματα διοικῶν ἐπὶ τοσοῦτον αὐτὴν καθίστησιν ἔνοχον, οὐκ εἰς ὅσον ε) ἀλλ' εἰς ὅσον καλῶς διώρισεν ὁ νεγοτιογέστορ.

κυρ. ὁ κληρονομαιῶν πρῶγματα διοικήσας... τὴν κληρο- νομίαν ἐαυτῷ ποιεῖ ἔνοχον. διὸ καὶ ἀνηβος ἢ ὁ κληρονόμος, κατέχεται.

τοῦ ἀνῶν. εἴρηται γὰρ βι. λ' διγ. ρι' ὅτι πρὸ ἀδιότου ἢ κληρονομία τὸ τοῦ τελευτήσαντος ἐπέχει πρόσωπον, καὶ βι. κη. τί. ε' διγ. λ'. ἐν δὲ τῷ κγ' διγ. τοῦ β' τί. τοῦ μς' βι. λέγεται τὸ πρόσωπον αὐτὴν ἐπέχειν τὸν κληρονόμον, καὶ βι. μα' τί. γ' διγ. κγ' ὅτι ἢ κληρονομία καὶ ὁ κληρονόμος ἀντὶ ἐνὸς εἴσω, εἰ καὶ β' ὀνοματὰ ἔχουσιν.

περὶ κληρονομαιῶν χρεῶν ἀνάγν. βι. μβ' τί. δ' διγ. γ' καὶ τί. ε' διγ. ζ' καὶ βι. μδ' τί. ζ' διγ. μ' καὶ βι. ν' τί. ις' διγ. κ' καὶ τί. ις' διγ. ιθ'.

εἰ καὶ ὁ τῶν πραγμάτων τελευτήσῃ δεσπότης, ὀφείλει καὶ οὕτως^{h)} ὁ νεγοτιογέστορ πληροῦν τὸ ὑπ' αὐτοῦ ἀρχθὲν νε- γότιον, καινὸ μῆντοι ἄρξασθαι νεγοτίου μετὰ τελευτῆν τοῦ δεσπότητος τῶν πραγμάτων οὐκ ἀναγκάζεται. εἰ γὰρ τὰ πρῶ- γματα τιτῶν πρώτος ἠρξάμην διοικῆν, οὐκ ὀφείλω τελευ- τήσαντος αὐτοῦ παρῆσθαι αὐτὰ, καινῶν μῆντοι ἄρξασθαι πρῶ- γμάτων ἐπ' ἀναγκῆς οὐκ ἐστὶν ἐμοί. τὰ δὲ ἤδη ἀρχθέντα διευλυτοῦν καὶ φυλάττειν ἀναγκάζομαι καθ' ὑποδείξιμα τοῦ κοινωνοῦ' τὰ γὰρ χειρίζομενα μετὰ τελευτῆν θάτερον τῶν κοινωνῶν οὐ κατὰ καιρὴν διοικήσιν ἀλλὰ διὰ τὸ πέρας ἐπιτε- θείναι τῇ ἐπαρχθείῃ πρότερον διοικήσει, ταῦτα οὐ σκοποῦμεν ποτε περιποιεῖται ἀλλὰ ποτε ἀρχὴν ἐδέξατο τοῦτων ἢ διοικήσει. καὶ σὴ. ὅτι ὁ κοινωνὸς μετὰ τὴν τοῦ κοινωνοῦ τελευτῆν ἀναγκά- ζεται πάτως ἀναπληροῦν τὰ ἀρχθέντα καὶ ταῦτα φυλάττειν, ὥσπερ οὐν καὶ ὁ τοῦ κοινωνοῦ κληρονόμοςⁱ⁾ τὰ ὑπ' αὐτοῦ ἀρχθέντα πληροῦν ἀναγκάζεται, ὡς ὁ πομπωνίος ἐν τῷ ε' τῶν δε ἕξτους τί. τελευταίῳ διγ. μ φησίν.

ἐὰν τις κατὰ μανδάτον σὸν τὰ ἡμέτερα διοικήσῃ πρῶγματα, σὺ μὲν ἔχεις κατ' ἐκείνου τὴν μανδῆν, ἐγὼ δὲ κατὰ σοῦ τὴν νεγοτιογέστορ γεστόροσιν, δι' ἧς ἀπατῶ σε^{k)} οὐ πάντως ἐκ- χωρησάσθαι μοι ἢ ἔχεις μανδῆν κατὰ τοῦ ἐνταλθέντος παρὰ σοῦ διοικῆσαι τὰ ἡμέτερα πρῶγματα (τί γὰρ; ὅτι ἀπορός ἐστίν) ἀλλ' ἵνα καὶ παρῶσθαι μοι, ἀπεγ ἐξημίωμαι διὰ τὴν τοῦ διοικῆσαντος ἠμεθυμίαν. τί γὰρ; ὅτι οὐ φρονίμως οὐδὲ συνετῶς αὐτὸν ἐπέλεξω, ἀλλ' ἐνετείλω τῷ τυχόντι καὶ ᾧ μὴ ἐχρῶν ἐν- τελεσθῆναι.

εἴτε κληρονομίας ἀναδιτεῦτον πρῶγματα [διοικῶν] εἴτε τινὸς ἑτέρου πρώτος ἀγοράσῃ τὸ ὁ νεγοτιογέστορ, [τυχόν^{l)}] οἷον ἢ οἶον τῇ φαρμίᾳ τοῦ τελευτήσαντος ἢ τοῦ ἀπολιμπανομέ- νου, κατὰ τυχρῶν δὲ τινα πρώτους ἀπόληται τὸ ἀγορα- σθέν, τυχόν ὑπὸ ἐμπρησμοῦ ἢ πτώσεως, ἔχει τὴν νεγοτιογέστορ

pillus heres fiat. Hoc enim debitum cum caeteris obligationibus hereditariis ad eum transit.

Si te vivo negotia tua administrare coepero, L. 21. §. 2. coepta implere cogor, non inchoare nova. Nam idem D. 111. 5. et in societate dicimus, quum alter ex sociis deceserit.

Si alius mandatu tuo negotia mea gesserit, te- §. 3. neris mihi negotiorum gestorum, ut damnum mihi praestes, non tantum ut actiones adversus eum mihi cedas.

XXI. Gaii. Si rem necessariam emero, puta L. 22. alimoniam familiae, eaque casu interierit, incendio D. eod. forte vel ruina, negotiorum gestorum actionem habeo,

dicere, unum tibi debeo, quo locupletior factus sum: ipse enim illi contra dicit, hoc casu hereditas teneri intelligitur et aes alienum, quod hereditas debebat, ad te transit cum reliquis rebus hereditariis. Igitur hinc notes, eum, qui pupilli negotia gerit, non obligare eum, in quantum [locupletior factus sit], sed in quantum negotiorum gestor utiliter fecerit.

43. Cyr. [L. 21 §. 1]. Qui negotia hereditaria gessit, ipsam hereditatem sibi obligat. Igitur et si pupillus heres sit, tenetur.

44. Anon. [ad L. 21 §. 1]. Dicitur enim lib. XXX dig. 115 (116 §. 3) hereditatem ante aditionem defuncti vicem sustinere, et lib. XXVIII tit. 5 dig. 30 (31 §. 1). Dig. autem 23 (24) tit. 2 lib. XLVI dicitur personam heredis sustinere, et lib. XLI tit. 3 dig. 23 (22), hereditatem et heredem unius personae vice fungi, licet duas appellationes accipiant.

45. [Anon. ad L. 21 §. 1]. De debitis hereditariis vide lib. XLII tit. 4 dig. 3 [§. 3] et tit. 5 dig. 7 et lib. XLIV tit. 7 dig. 40 et lib. L tit. 16 dig. 20 (23?) et tit. 17 dig. 19 [pr.].

46. [Steph. index L. 21 §. 2]. Etiamsi dominus nego- tiorum mortuus sit, vel sic negotiorum gestor negotium ab ipso inchoatum consummare debet, novum autem negotium inchoare post mortem domini negotiorum non compellitur. Si enim vivo Titio negotia eius gerere coepi, non debeo mortuo eo ea negligere, nova autem negotia inchoare necesse mihi non est. Quae vero iam inchoata sunt, explicare ac conservare cogor ad instar socii: nam quae post mortem alterius socii geruntur non ex nova administratione sed ad consummandam ad- ministrationem antea coeptam, in his non spectamus quando consummetur, sed quando inchoata sit admini- stratio. Et notes, socium post mortem socii omnino compelli negotia coepta explicare et conservare, sicut et heres socii negotia ab eo inchoata perficere cogitur, ut Pomponius lib. VI de rebus tit. ultimo dig. 40 dicit.

47. [Steph. index L. 21 §. 3]. Si quis mandatu tuo res nostras administraverit, tu quidem adversus illum mandati habes, ego vero adversus te negotiorum gesto- rum, per quam non tantum postulo, ut actionem prae- stes, quam habes adversus eum, qui a te rerum nostrarum gerendarum mandatum accepit, (quid enim si inops sit?) sed ut praestes, quicquid damni mihi datum est negligentia administratoris. Quid enim, si non pru- denter nec caute eum elegeris, sed mandaveris ei, qui primum se offerret et cui mandare non debuisses?

48. [Steph. index L. 22]. Si negotiorum gestor, qui vel hereditatis nondum aditae vel viventis negotia gere- ret, emerit aliquid, veluti frumentum vel vinum fami- liae defuncti vel absentis, fortuito autem casu res emta perierit, puta incendio vel ruina, negotiorum gestorum

40) Fabr. et Heimb. γβ'.

g) Adde: αὐτὸν ποιήσει πλουσιώτερον. Vide enim schol. I. H. 324 Fabr. apud Heimb. p. 213.

h) Cod. οἷτος.

ε) Cod. κοινωνός.

κ) Cod. videbatur habere: σοι.

l) Supplevi, licet in Cod. non sit lacuna.

κῆσιως ἀγωγῆν, εἰ μὴ τὴν αἰτίαν ἐγὼ δέδωκα τοῦ ἐμπρησμοῦ καὶ τῆς πώσεως· τότε γὰρ καὶ ἐπὶ τοῦτοις καταδικάζομαι καὶ προσφάσει τῆς δαπάνης οὐκ ἔχω λόγον.

L. 23. κβ'.⁴¹⁾ PAUL. Ἀπαιτήσας μὴ κεχρωσθημένον⁴²⁾ ὁ διοικητὴς τῷ δεσπότη δίδωσιν. αὐτὸς δὲ δίδου^ς τὸ μὴ κεχρωσθημένον ζημοῦται.

L. 24. κγ'.⁴³⁾ IDEM. Ἐὰν παρόσχω τῷ διοικητῇ τοῦ δανειστοῦ μου πράγματα ἐπὶ τῷ γενέσθαι αὐτὰ τοῦ δανειστοῦ, διὰ μὲν τοῦ διοικοῦντος ἢ δεσποτεία αὐτῷ οὐ προσπορίζεται, μεθ' ὃ δὲ δεκτὸν ἡγήσεται, ποιεῖ αὐτὰ καὶ⁴⁴⁾ ἄκοντος μου ἴδια, καὶ ἐλευθεροῦμαι.

L. 25. [κδ'.]⁴⁵⁾ IDEM. Ὁ πλεόν τοῦ δέοντος δαπανήσας τὸ δεδοκμασμένον λαμβάνει.

L. 26. κέ'.⁴⁶⁾ MOD. Κληρονομίας ἀποκαταστάσης πόλει διοικητῆς οἱ στρατηγοὶ τρεῖς προεβόλοντο ἐπιτηδεῖους, οἵτινες τὴν διοίκησιν διείλοντο μεταξὺ αὐτῶν μὴ συναινούντων τῶν στρατηγῶν, καὶ μετὰ ταῦτα φανεύσας ἀκύρου τῆς διαθήκης χάραν ἔσχε τὰ ἐξ ἀδιαθέ-

γαστόρου. τότε δὲ τοῦτο φάμεν, εἰ δίχα βιτίου ἢ κοίλας αὐτοῦ συνέβη γενέσθαι τὴν ἐμπρησμόν· ἔνθα γὰρ διὰ τὴν πώσιν ἢ τὸν ἐμπρησμόν ὀφείλει καταδικάζεσθαι, ἀναρμόδιον [ἔστιν] αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ οἴνου καὶ τοῦ οἴνου τῶν δαπανηθέντων τὴν ... ζ' τι λαμβάνειν.

ἔξω δικαστηρίου ..... ν ἐ.... ἄ συν... π... τ..... διγ. ζ'. ἀνάγν. καὶ βι. ιβ' τί. ε'.....

..... νεγοπιόγιστο... ἐν ἰνδὲβ ..... δηλοῦται τοῦ .. τ. π... πρὸς ἀνάγκης ἔχει αὐτὸ τοῦτο ἕατοναβιτίον... παρασχ... δεδωκώς ἰνδὲβιτον ὀνόματι τοῦ τῶν πραγμάτων δεσπότη αὐτὸς κινδυνεύει ἐπὶ τῇ τοῦτου ἀπαιτήσῃ, καὶ οὐ δύναται τὴν νεγοπιόγιστον γαστόρου κατὰ τοῦ δεσπότη κινεῖν, κἂν ὀνόματι αὐτοῦ κατέβαλε τὸ ἰνδὲβιτον, ἕατῷ ὀφείλων μέμφεσθαι τί δήποτε τὴν ἰνδὲβιτον ταύτην καταβολὴν ἐποιήσατο.⁴⁷⁾

ἐὰν τοιαύτη διαθήσει παρόσχω χρήματα τῷ προκουράτορι τοῦ ἡμετέρου κρεδίτορος, εἴ μὴ αὐτὰ γενέσθαι ὑπὸ τὴν δεσποτεία αὐτοῦ τοῦ ἡμετέρου λέγω κρεδίτορος, εἰπὼν τυζόν, ὅτι ταῦτα τὰ νομίσματα κατέβαλον ὑπὲρ μου τῷ ἐμῷ δανειστῇ, ἢ μὲν δεσποτεία τῶν νομισμάτων αὐτομάτως διὰ τοῦ προκουράτορος οὐ προσπορίζεται τῷ ἡμετέρῳ κρεδίτορι, δύναται μὲντοι ὁ δανειστὴς καὶ μὴ βουλομένου μου λοιπὸν ἕατοναβιτείων γίνεσθαι τῶν νομισμάτων [δεσπότης]⁴⁸⁾, ἐπειδὴ ὁ προκουράτωρ ἐν τῷ δέχεσθαι τὰ νομίσματα μόνον τοῦ δανειστοῦ νεγούια ἐπραττεν, καὶ διὰ τοῦτο διὰ τῆς ἕατοναβιτίου τοῦ δανειστοῦ⁴⁹⁾ ἐλευθεροῦμαι τῆς ἐνοχῆς, εἰ καὶ μὴπω αὐτῷ⁵⁰⁾ καταβληθῇ τὰ νομίσματα.

τοῦ ἀνων. ἀνάγν. βι. ιζ' τί. α' διγ. κβ' καὶ βι. μζ' τί. γ' διγ. ιζ' καὶ βι. μζ' τί. β' διγ. ηβ'.

κατελείφθη πόλει τινὲ κατὰ φιδιόμισσον ἐν διαθήκῃ κληρονομία. ταύτης τῆς κληρονομίας ἀποκατασταθείσης⁵¹⁾ οἱ τῆς πόλεως στρατηγοὶ τρεῖς ἄκτορες ἦτοι διοικητῆς προεβόλοιο, οὓς ἐνόμιζον ἐπιτηδεῖους ἔχειν περὶ τὴν τῆς κληρονομίας διοίκησιν. δίχα τῆς τῶν στρατηγῶν ἀσθεντίας τε καὶ συναρτίσεως⁵²⁾ ἀλλὰ τοιούτων οὕτω γεγεννημένων ὠφθη παρόντος ἄρχοντος μετὰ ταῦτα ἄκυρος ἢ διαθήκη, ἐν ἣ κατελείφθη τῇ πόλει κατὰ φιδιόμισσον ἢ κληρονομία, καὶ ἐξεδίκησε ταύτην σεμπρόνιος τις ἐξ ἀδιαθέτου πρὸς τὸν τοῦ τελευταίου καλούμενος κληρονόμῳ, ἀλλ' ἐκ τῶν προβληθέντων τριῶν ἀκτόρων εἰς ἐτελεύτησεν ἀπορος ὢν καὶ οὐδεὶς ἐφάνη αὐτοῦ κληρονόμος. τὸ οὖν ζητούμενον, εἰ κα[εἶ] κατὰ τῶν περιόντων διοικητῶν ταύτης αὐτῆς τῆς κληρονομίας ὁ σεμπρόνιος [καὶ τούτοις]

nisi causam incendii et ruinae praebuero: tunc enim et propterea condemnor nec ob impendia actionem ullam habeo.

XXII. Paul. Negotiorum gestor, qui indebitum exegit, id domino praestat. Si vero ipse indebitum solvit, damnum ipsius est.

XXIII. Idem. Si procuratori creditoris mei pecuniam ea mente dederō, ut ea creditoris fieret: per procuratorem quidem dominium ei non acquiritur: postquam autem ratum habuerit, etiam invito me pecuniam suam facit, et liberor.

XXIV. Idem. Qui plus, quam oportet, impendit, impensam probabilem consequitur.

XXV. Mod. Hereditate civitati restituta magistratus tres actores idoneos creaverunt, qui inter se administrationem diviserunt non consentientibus magistratibus, posteaque quum testamentum irritum esse appareret, successioni ab intestato locus fuit, et unus

actionem habet. Hoc autem tum dicimus, si sine vitio vel culpa eius incendium contigerit: nam si propter ruinam vel incendium condemnari debet, absurdum est, eum pro frumento vel vino, quae consumpta sunt, quicquam accipere.

49. [Anon. ad l. 23]. Extra iudicium — ..... dig. 7 (6 §. 9¹). Lege etiam lib. XII tit. 6 [dig. 6 §. 1 et 2].

50. [Steph. index l. 23]. Si negotiorum gestor indebitum ..... — — — solvit indebitum nomine domini negotiorum, ipse periculum repetitionis subit, nec potest negotiorum gestorum adversus dominum agere, licet nomine eius indebitum solverit, sed sibi imputare debet, cur indebiti solutionem fecerit.

51. [Steph. index l. 24]. Si hac mente procuratori creditoris mei pecuniam dederō, ut ea ipsius creditoris mei fieret, forte dicens, hos numos pro me solvi creditoris meo, dominium quidem numerorum per procuratorem creditori meo non sponte acquiritur, creditor autem etiam invito me ratum habendo numerorum dominus fieri potest, quoniam procurator numos accipiendo nonnisi negotia creditoris gessit, ideoque ratihabitione creditoris obligatione liberor, licet numi ei nondum sint soluti.

52. Anon. [ad l. 24]. Lege lib. XVII tit. 1 dig. 22 [§. 7. 8] et lib. XLVI tit. 3 dig. 17 et lib. XLVII tit. 2 dig. 52 [§. 16].

53. [Steph. index l. 26]. Civitati alicui fideicommissaria hereditas testamento relicta est. Qua hereditate restituta magistratus civitatis tres actores sive administratores creaverunt, quos idoneos esse putarent ad administrandam hereditatem. Sine auctoritate et consensu magistratuum [actores inter se administrationem diviserunt]. Quae quum ita essent, postea praesente praeside testamentum irritum esse visum est, in quo civitati fideicommissaria hereditas relicta erat, eamque Sempronius quidam, qui ab intestato ad hereditatem defuncti vocabatur, petit, quum ex tribus creatis actoribus unus non solvendo decessisset nec quisquam heres eius existeret. Quaerebatur, an Sempronius ad-

41) Eodem numero hoc caput allegatur in Syn. p. 104. Contra Fabr. et Heimb. κγ' habent.
42) Medio hoc verbo expl. fol. 39. 44. Inc. fol. 170. 163.
43) Heimb. post Fabr. κδ'.

44) Expl. fol. 39. 41. Inc. fol. 170. 163.
45) Deest in Cod.
46) Cod. δικαστοῦ.

44) Cod. καὶ αὐτῷ.
45) Numerus in Cod. deest. Sed in Syn. p. 104 vocatur κεφ. κδ'. Fabrot. et Heimb. est κεφ. κέ'.
46) Fabr. et Heimb. κζ'.

47) Cod. αὐτοῦ.
48) Cod. ταύτην τὴν κληρονομίαν ἀποκατασταθείσαν.
49) Nimirum exciderunt quaedam.

του και ο εις των διοικητων απορος τελεετρησε και ακληρονόμητος η απορία αυτου, εφ' οϊς μόνος διώκησε, προς τον εξ αδιαθέτου κληρονόμον άνηκει.

κς'.⁴⁷⁾ IDEM. Δύο αδελφοί, ων ο εις ην αφήλιξ, έχοντες επίκοινα κτήματα και του μείζονος πολυτελώς εν αυτοίς κτίσαντος εις διαιρεσιν αυτων ήλθον⁴⁸⁾ ήδη τελείου γενομένου του αφήλικος· τα μη κατά το αναγκαϊον γενομένα δαπανήματα, αλλά δια τέρψιν, απαιτησιν ουκ έχει· τα δε αναγκαϊα, ων μη γεγονότων απώλλυτο αν το υποκειμενον, και τα προσόδοον ποιητικα απαιτουνται.

Ο δι' εδέρβειαν αποθρέψας την οικειαν αδελφόπαιδα ουκ έχει απαιτησιν.

[κς'.⁴⁹⁾] [Γαβολ.] 'Εάν εντείλωμαί σοι διοικήσιν τα πέτρον, ενέχη μοι εις οσον διαφέρει μοι· διαφέρει δε μοι, οσον μέλλω πέτρω καταδικάζεσθαι δια της

κινδυνεύεται η απορία του τελευτήσαντος άπορος. ο τούτων μοδεστίνος απεκρίνω ούτως·) οπερ εξ ενός των άπορων, [εφ' οϊς μόνος διώκησε, ου] δύναται δια της γεγοιόρουμ γεστορουμ άπορώζεσθαι τή συμπονή, δια το άπορον αυτον και διαδόχων εκτός τελευτήσαι, τουτο προς ζημιαν [έκεινου άνηκει], ωτι η εξ αδιαθέτου περιποιήθη κληρονομία· τουτέστι επί τη απορία του τελευτήσαντος άπορος μόνος κινδυνεύει ο συμπονώσις τή μη ενάγεσθαι τον επιμελητήν υπέρ του άπορου αυτου¹⁾ συνεπιμελητου. και κατά διαιρεσιν προβαίνει λέγειν· ο μὲν γαρ επίτροπος άπορου όντος του συνεπιτρόπου ενάγεται, ο δε προβληθείς υπό στρατηγου επιμελητής ουκ ενάγεται υπέρ του συνεπιμελητου. τουτο γαρ εστι μαθεΐν εξ ων ο παύλος εν τω δε τουτέλις μονοβι. τί. ζ' α) διγ. μζ' φησί· και μη εναντιωθή σοι το ειρημένον εν τή αυτη διγ. ενθα τοις στρατηγου ειτε κινδυνεύει επί τη απορία τινος των επιμελητων, ων αν... προφ. ανοντ· εκει γαρ χρεος ιδικως επωφείλετο τή πόλει και κατά νομον ευχε την νομην των πραγμάτων του οικειου δεβίτωρος. ενταυθα γαρ πλάνη εισολ.. ην άπορος γαρ ην η διαθήκη, και από ακύρου διαθήκης την κληρονομίαν πλάνη εσχεν η πόλις, και εικότως ως της προβολής μη ερώμενης ου δέδωκεν ο μοδεστίνος ενταυθα τινα κατά των στρατηγων αγωγήν.

του εναντ. ανα. ομελ.. τί. ζ' διγ. μέ και ν' και βι. ις' τί. γ' διγ. α'. εν με' διγ. του κς' βι. ουκ υπέθετο ως ενταυθα επιτήδειον προβάλλεσθαι τους στρατηγους.

κυθ. εών τις εις επίκοινον πρᾶγμα .....
 .. απερ .....
 ..... ει γάρ και μήπω ενηχθη, άλλ' ούν.....
 ..... δοκῶ εφ' οσοις ενέχεται πειω .....
 ..... ο επίτροπος κατά του συνεπιτρόπου και ο στρατηγός.....
 συνιστω ..... τροπ.. τῶ συνεπιτρόπῳ ἢ ο στρατηγός ..... τῶ βλάπτοντι ... τα του πουνπίλου η τι της πόλεως ..... κουρατωρ.. κιν.. καια του υποκουράτωρος .....
 ..... και ση..... π..... προβληθέντ .. παρ' αυτοίς επιτροπ..... του προσεχθέντος γενομεν..... προ[οβλη]θέντι υποκουράτωρι άλλ' αυτῶ επικ ..... α... τ..

το υ ανων. το του αδελφου του φακτου εστιν. γενικως γάρ εστιν νιο .. διγ. ιγ' και βι. β' του κωδ. τί. ιη' διατ. α, ια, ιε' και βι, ιβ' τί. ζ' διγ. λβ'.

το υ α του. ομοίως διγ. β' υι .. ασωτ ... και ου μέλλω διδόναι.^{ν)}

ex his actoribus non par solvendo et sine herede decessit; inopia eius ob ea, quae solus gessit, ad damnum heredis legitimi pertinet.

XXVI. *Idem.* Duo fratres, quorum unus erat minor, praedia communia habebant, et quum frater natu maior sumtuosa aedificia in his exstruxisset, inter se praedia dividerunt, minore iam legitimae aetatis facto: sumtus non ex necessitate, sed voluptatis causa facti non repetuntur: necessarii autem, quibus non factis res erat interitura, et sumtus, qui reductum auxerunt, repetuntur.

Qui pietatis respectu sororis filiam aluit, repetitionem non habet.

XXVII. *Iacobi.* Si tibi mandavero, ut negotia Petri gereres, teneris mihi, quanti mea interest; mea autem interest, quantum Petro mandati vel negotio-

versus superstites actores eius hereditatis agere posset eorumque periculo esset inopia defuncti actoris. Modestinus igitur sic respondit: Quod ab uno ex actoribus ob ea, quae solus gessit, Sempronio negotiorum gestorum actione servari non potest, quia non solvendo et sine successoribus decessit, hoc ad damnum eius pertinet, cui ab intestato hereditas quaesita est: hoc est inopia defuncti actoris solius Sempronii periculo est, quippe qui curatorem propter inopem collegam non possit convenire. Et distinguendo dici potest: tutorem, si contutor non sit solvendo, conveniri, curatorem vero a magistratu nominatum collegae nomine non conveniri. Hoc enim disci potest ex his, quae Paulus libro singulari de tutelis tit. 7 dig. 47 (46 §. 1) dicit; nec tibi adversetur, quod in eodem dig. dicitur, magistratum periculo esse, si quis ex curatoribus non sit solvendo . . . . . ibi enim debitum aliquod erat civitati et secundum legem possessionem bonorum debitoris sui habebat. Hic autem prorsus in errore erat: testamentum enim irritum erat, et ex irrito testamento hereditatem per errorem civitas tenebat, et consequenter, quum creatio non valeret, Modestinus nullam hoc casu adversus magistratus actionem dedit.

54. *Enant.* [ad l. 26]. Lege [lib. XXVI] tit. 7, dig. 45 (46 §. 1) et 50 (51) et lib. XVI tit. 3 dig. 1 [§. 43]. Dig. 45 (46 §. 1) lib. XXVI non finxit, ut hoc casu, idoneum a magistratibus creatum esse.

55. *Cyr.* [l. 27?]. Si quis in rem communem . . . . .

56. *Anon.* [ad l. 27. §. 1]. Fratris persona facti est. Generaliter enim . . . . . dig. 33 (34) et lib. II Cod. tit. 18. const. 1, 11, 15 et lib. XII tit. 6 dig. 32 [§. 2].

57. *Ei usdem* [ad l. ?]. Similiter dig. 2 (?) . . . . . praestiturus sum.

(Complura desiderantur.)

47) Etiam in Syn. p. 173 κερ. κς' audit. Fabr. et Heimb. κερ. κς' vocant.

s) Cod. ούτος.
 ι) Cod. τοῦ.

Zachar. Basil. Suppl.

48) Cod. ειδον.

49) Numerum supplevi. Heimb. post Fabrotum: κη'.

u) Cod. α'.

v) Expl. fol. 163. 170.

περὶ τῆς ἐντολῆς ἀγωγῆς ἢ τῆς περὶ διοικήσεως. ἐνάγω δέ σοι καὶ πρὶν ἢ πέτρος ἐναγάγη μοι· ἀπειναί γάρ μοι δοκεῖ, εἰς ὅσον ἐνέχομαι.

I. 29. [κθ'.⁵⁰] Καλλιστρ. Δοθεὶς ὑπὸ τοῦ πατρὸς
D. III. 5. ἐπίτροπος τῷ ποσιούμῳ διώκησε· μὴ τικτομένον μὲν τοῦ ποσιούμου οὐκ ἐνάγεται τῇ τουτέλαι, ἀλλὰ τῇ νεγοτιόρουμ γεσιόρουμ· τικτομένου δὲ χώρα τῇ τουτέλαι καὶ ἐπὶ τῇ διοικήσει τῇ πρὸ τοῦ τοκετοῦ.]

L. 30. [κθ'. 'Ιουλιαν.]⁵¹] Προεβλήθη τις κουράτωρ
D. eod. τοῦ ἄρτου καὶ ἕτερος ὑποκουράτωρ, οὗτινος περὶ τὸν ἄρτον πλημμελῆσαντος ὁ κουράτωρ ἀπητήθη τὸ τίμημα· ἔξι κατὰ τοῦ ὑποκουράτωρος τὴν περὶ διοικήσεως ἀγωγήν.⁵²)

L. 31. pr. λ'.⁵³] Παπιαν. Ἐπέτριψα φίλῳ μου ἢ ἀπελευ-
D. eod. θέρῳ μου δανείσασθαι, καὶ σὺ πεισθεὶς τοῖς γράμμασί μου ἐδάνεισας αὐτῷ ἢ ἐνηγγυήσω· ἔχεις κατ' ἐμοῦ τὴν περὶ τῆς διοικήσεως ἀγωγήν πρὸς μίμησιν τῆς κινουμένης ἀγωγῆς κατὰ τοῦ προσθησαμένου νιδὸν ἢ δοῦλον εἰς πραγματείαν, εἰ καὶ μὴ δαπανῆσει τὰ χρήματα εἰς τὰ πράγματά μου.

§. 1. Τὰ πράγματά σου διοικῶν πρῶτα πέτρον ὄν ἐν
αὐτοῖς ἀγνοῶν διώκησα· καὶ ἐπ' αὐτῷ ἐνέχομαί σοι τῇ περὶ τῆς διοικήσεως ἀγωγῇ. ἐνέχομαι δὲ καὶ πέτρῳ· διὸ ποιεῖς μοι περὶ τοῦ ἀζημίου ἀσφάλειαν. τὸ αὐτὸ καὶ περὶ ἐπιτρόπου.

§. 2. Τοῦ ἐναγομένου μετὰ προκάρτηξιν ὀπολειθέντος
ὁ ἐκουσίως εἰσὼν καὶ τὴν ἀπόλειψιν αὐτοῦ δικαιολογούμενος οὐ δοκεῖ ἀμέλειαν πλημμελεῖν μὴ ἐγκαλεσάμενος τὴν κατ' αὐτοῦ ψήφον· ὁ γὰρ ὀπολειθὲν κατεδικάζετο. εἰ μέντοι τις διεκδικῶν τὸν ὀπόντα κατεκρίθη καὶ οὐκ ἐξεκαλέσατο, εἴτα κινεῖ τὴν περὶ διοικήσεως ἀγωγήν, ἐγκαλεῖται, εἰ δυνάμενος οὐκ ἐξεκαλέσατο.

§. 3. Ὁ διοικητὴς τῶν περιττευόντων χρημάτων μετὰ
τὴν ἀναγκαίαν δαπάνην δίδωσι τόκον.

§. 4. Τοῖς⁵⁴) ἀπελευθέρους δῆλον ποσὸν παρελείφθη

τελευτῶν τις]^{w)} ἐνεστήσατο κληρονόμου, κατέλειψε δὲ παρ' αὐτοῦ τοῖς ἀπελευθέρους αὐτοῦ ὅ ρομίσματα, ὅπως ἂν αὐτῷ μνημεῖον ταῦτα λαβόντες [ποιήσωσιν, οἱ δὲ τὰ ὅ ρομίσματα λαβόντες ἐποίησαν μὲν μνημεῖον αὐτῷ, ἀνάλωσαν δὲ] περὶ τὴν τοῦτου κατασκευὴν ὅν ρομίσματα, βουλόμενοι ἀπαιτῆσαι τὸν κληρονόμου τὰ ὑπερδαπανηθέντα ὅ ρομίσματα. τὸ οὖν ζητούμενον, εἰ δύνανται ἀπαιτῆσαι περὶ τούτων καὶ^{z)} κινήσαι τὴν ἀγωγήν. καὶ φησὶν ὁ παπιανός· οὐδαμῶς, οὐτε τὴν νεγοτιόρουμ γεσιόρουμ· οὐτε γὰρ δια ..... τε ..... ρο ... τὸ νεγοτιον ἐπίαξ ..... ὅ ..... FIDEI RESE ..... y) τὸ γὰρ φιδεικόμισσον αὐτοῖς ἐπεδόθη^{z)} ..... καὶ^{a)} μὴ ἐναντιωθῆν σοὶ τὸ εἰρημένον ἐν τῷ α τῶν δε ἰουδικίς τί. γ διγ. γ', ἐν ᾧ φησὶν ὁ αὐτὸς παπιανός, [ὅτι εἴαν τις μνῆμα κτίσῃ τῷ διαθεμένῳ, κινεῖ] τὴν νεγοτιόρουμ γεσιόρουμ κατὰ τοῦ κληρονόμου εἰς ὅσον πρῆπον ἦν αὐτὸ ποιήσας ..... δαπάνημα ..... εἰ ..... τοῦτο ..... ἐνταῦθα ἐπειδὴ ..... καταλείπεται φιδικομίσσω μετ' ἑσέων] ..... πρὸς ὃ καὶ ἠβουλήθη [γενέσθαι τὸ μνημεῖον] αὐτῷ ..... γαι εἰ ..... δαπανήσω ..... τοῖς κληρονόμοις] ..

50) Hoc caput in Cod. deest; nec Basilici sunt illa: ποσιούμῳ, τουτέλαι etc. Interim retinui ex *Heimb.*, ubi post *Fabr.* κεφ. κθ' est. Sed ex ratione numerandi in nostro obvia κθ' scribendum erat. Cf. etiam Schol. u. V. 85 *Fabr.* ed. *Heimb.* III p. 722.

51) Inscriptio in nostro deest. *Fabr.* et *Heimb.* vocant κεφ. λ'.

w) Inc. fol. 177. 171.

x) Malim καὶ περὶ τούτων.

y) Legerim: διαθέσει τοῦ κληρονόμου τὸ νεγ. ἐτρακτον· οὐτε ἀπὸ fideicommissou·

rum gestorum actione praestare debeo. Agam autem adversus te etiam priusquam Petrus me convenerit: abesse enim mihi id videtur, in quantum obligatus sum.

XXVIII. *Callistr.* Tutor a patre datus postumo administravit; postumo quidem non nato non convenitur tutelae iudicio, sed negotiorum gestorum: nato autem postumo tutelae actioni locus est etiam ob administrationem ante partum.

XXIX. *Iulian.* Quidam panis curator constitutus fuerat et alius subcurator, qui quum fraudem circa panem admisisset, curator pretium solvit; adversus subcuratorem actionem negotiorum gestorum habebit.

XXX. *Papinian.* Mandavi amico vel liberto meo mutuam accipere pecuniam, tuque literas meas sequutus ei credidisti vel fideiussor intervenisti; habes adversus me negotiorum gestorum actionem ad exemplum actionis, quae datur adversus eum, qui filium vel servum negotiationi praeponit, etiamsi pecuniam in rem meam non converterit.

Negotia tua gerens etiam Petri negotium tuis permixtum ignorans gessi; etiam eius nomine tibi negotiorum gestorum teneor. Teneor etiam Petro: quapropter cautionem indemnitate mihi praestabis. Idem de tutore quoque dicendum est.

Reo post litem contestatam absente qui ultro pro eo iudicium intrat et absentiam eius excusat, culpam contrahere non videtur, quod a sententia adversus eum dicta non provocavit; nam absens condemnatus est. Si quis tamen, quum absentem defenderet, condemnatus sit nec provocaverit, deinde agat negotiorum gestorum, imputatur ei, si quum posset non appellavit.

Negotiorum gestor eius pecuniae, quae deductis necessariis sumtibus superest, usuras praestat.

Libertis certa summa relicta est ad exstruen-

58. [*Steph. index l. 31 §. 4.*] Decedens quis heredem instituit, et libertis ab eo reliquit centum aureos, ut his acceptis monumentum ei facerent, illi autem centum aureis acceptis monumentum quidem fecerunt, sed in exstructionem eius CL aureos impenderunt, ita ut vellent L aureos ultra erogatos ab herede repetere. Quaerebatur, an repetere possent eorumque nomine actionem aliquam exercere. Et ait Papinianus: neutquam, neque negotiorum gestorum: neque enim [contemplatione heredis] negotium [gesserunt: neque ex fideicommisso:] fideicommissum enim [definitum] iis relictum est. Nec adversetur tibi, quod dicitur lib. I de iudiciis tit. 3 dig. 50 [§. 1], ubi idem Papinianus dicit, si quis monumentum testatori exstruxerit, eum negotiorum gestorum adversus heredem agere, in quantum id debuisset exstrui, ... — ..... ad quem vellet sibi monumentum erigi — ..

52) Expl. fol. 170. 163.

53) *Fabr.* et *Heimb.* λα'. Sed in Syn. p. 104 et 173 citatur tanquam κεφ. λ'. Vide tamen Sch. r. III. 422. *Fabr.* ed. *Heimb.* II p. 694.

54) Inc. fol. 177. 171.

z) Adde ὄρισμένον vel simile quid.

a) Vide schol. r. II. 321 *Fabr.* *Heimb.* p. 215.

L. 32. §. 1. *Αγνοούσης τῆς θυγατρὸς ἢ μήτηρ αὐτῆς ἐδῆξατο*
 D. III. 5. *τὰ παρὰ τοῦ μηροσιτήρος αὐτῆς δωρηθέντα· τῆς περὶ*
ἐντολῆς⁵⁷⁾ καὶ περὶ παραθήκης ἀγωγῆς ἀρχοῦσης
χώρα τῆς περὶ διοικήσεως ἀγωγῆς κατὰ τῆς μητρὸς.

I. 33. *λβ'.⁵⁸⁾ IDEM. Ὁ κληρονόμος τοῦ ἀνδρὸς οὐ κινεῖ*
 D. eod. *κατὰ τῆς γυναικὸς τὴν περὶ σκληθέντων πραγμάτων*
κληρονομίας ἀγωγὴν, εἰ καὶ μετὰ τὴν τοῦ ἀνδρὸς
τελευτὴν κατέχει, ἅπερ καὶ ἔτι τοῦ ἀνδρὸς περιόντος
κατέχειν, ἀλλὰ τὴν διεκδικοῦσαν τὰ ἀποκρυβέντα
πράγματα καὶ τὴν περὶ διοικήσεως ἀγωγὴν, εἴ γε
διώκει τὰ τοῦ ἀνδρὸς καὶ ἔτι περιόντος αὐτοῦ.

I. 34. *λγ'.⁵⁹⁾ PAUL. Μάμμη διοικοῦσα τὰ τοῦ ἐγγόνου*
 D. eod. *πράγματα καλῶς λογιζέται τὰ εἰς ἀποτροπὴν αὐτοῦ*
δαπανηθέντα, ὡς μὴ κατὰ πρόληψιν δι' εὐσέβειαν
αὐτὰ χορηγήσασα, μάλιστα εἰ κατέγραψεν αὐτὰ ἐν

Ignorante filia mater eius a sponso res filiae
 donatas suscepit; mandati et depositi actione ces-
 sante, negotiorum gestorum actioni adversus matrem
 locus est.

XXXII. *Idem.* Heres viri adversus uxorem ex-
 pilatae hereditatis crimen non intendit, quamvis post
 mortem mariti ea possideat, quae vivo marito possi-
 debat, sed ad exhibendum et negotiorum gestorum
 actionem, si modo vivo quoque marito negotia eius
 gesserit.

XXXIII. *Paul.* Avia, quae negotia nepotis gerit,
 recte reputat impendia in alendum eum erogata, quia
 non praesumitur pietatis ratione ea erogasse, maxime
 si in rationem impensarum ea retulit. Mater autem

..... συ ..... ὦνει .....
 ..... ἐπαινοῖν ..... λέ-
 γ ..... χο ..... κα ..... || ||
 || || ||)

τοῦ ἐναντ. ἐν⁶⁾ τῶ κέ τοῦ γ' τί. τοῦ ις' βι. καὶ βι. λθ'
 τί. ε' διγ. λβ' θέμα ἐναντιοφανὲς κεῖται. διαφορὰ δὲ ἐστίν, ὅτι
 ἐνταῦθα μὲν ἡ θυγατὴρ ἠγνοεῖ τὴν δόσιν, ἐκεῖ δὲ λέγει αὐτὴν
 καὶ εἰδέναι καὶ πωρεῖναι· τότε αὐτὴ δοκεῖ λαμβάνειν καὶ δι-
 δῶσι τῶ ἀνδρὶ, ὡς ἐν τῶ αὐτῶ διγ. τοῦ λθ' βι. εἰδὸς δὲ πολλά
 θεμάτια ὑπὸ τὴν ἡ ἀναγομένην, ἐν οἷσιν οὐκ ἔστι λαβῶν ἢ δεδω-
 κῶς δοκεῖ διὰ σύστασιν τοῦ συναλλύματός λαβεῖν καὶ δεδω-
 κῆναι, ἐξ ὧν εὐρίσκει βι. ιη' τί. α' διγ. ιε' καὶ βι. κδ' τί. α'
 διγ. γ' καὶ βι. ε' ιη' διγ. οδ' τί. α' καὶ βι. μα' τί. β' διγ. β, ιβ'.

προθεώρησον. ἔάν τις πρὸ τῆς ἀδαιοσύνης τοῦ κληρονόμου
 πραγμάτων τινὰ ἀπὸ τῆς κληρονομίας ἀφέλῃται, κατέχειται τῆ
 ἐξουσίᾳ^{h)} νεφεδιότητις. τοῦτο εἶδος ὅσα τί φησι τὸ θέσοπον-
 σον. [ἐάν γυνή] τις εἴτι περιόντος τοῦ ἀνδρὸς τινὰ τῶν αὐτοῦ
 μετὰ χείρας εἶχε πραγμάτων, ταῦτα δὲ αὐτὰ τὰ πράγματα
 καὶ μετὰ τὴν τοῦ ἀνδρὸς τελευτὴν ἔμεινεν ἔχουσα, ποῖαν ὁ τοῦ
 ἀνδρὸς κληρονόμος δύναται κινεῖν κατ' αὐτῆς ἀγωγῆς; λέγει
 παπινιανὸς, τὴν μὲν ἐξουσίαν νεφεδιότητις μὴ φαίνεται, ἐξ ὧν
 κινεῖν, οὐ γὰρ πρὸ ἀδαιοσύνης αὐτοῦ κατέχει τὰ πράγματα
 αὐτῆ, ἐξ ὧν ἀδαιοσύνης βι. ιη' τί. α' διγ. ιε' καὶ βι. κδ' τί. α'
 διγ. γ' καὶ βι. ε' ιη' διγ. οδ' τί. α' καὶ βι. μα' τί. β' διγ. β, ιβ'.

ἢ [ἐ]σέν[ν]ιος ἢ [πολι]άρχιος ἐ[πύ]θετο [παρὰ] ἰ[ου]λι[ου] παύ-
 λου οὕ[τως] εἰ[πὼν]· μ[α]μμη τὰ [τοῦ] ἐγγόνου δω[ρη]σας π[ρά]-
 γματα[ι] τουτ[ού] ..... καὶ τουτ[ού] ..... οἱ
 κληρονόμοι τῆς μάμμης ἐνάγονται παρὰ τῶν κληρονόμων τοῦ
 ἐγγόνου τῆς νεγοτιοῦρου γεσιόου ἐπὶ τῶ παραθέσθαι τοῖς
 τῆς διοικήσεως λογισμοῖς· οἱ δὲ κληρονόμοι τῆς μάμμης ἀντε-
 λογιζονται τοῖς κληρονόμοις τοῦ ἐγγόνου τὰς πρὸς ἀποτροπὴν
 αὐτοῦ γενομένας [πυρὰ] τῆς μάμμης δαπάνας. ἀντι[ε]θεῖται
 οἱ τοῦ ἐγγόνου κληρονόμοι, [τ]ῶ δικαίῳ τῆς εὐσεβείας τὴν
 μάμμη μὴν οἰκοθεν δεδωκέναι τὰς ..... [δαπάν]ας
 μὴ γὰρ προσελθ ..... χ ..... τ ..... καὶ αὐτ .....
 ..... πρὸς ἀποτροπὴν ..... || || || ||
 || || || || || τῆ μάμμη ..... εγγο ..... γὰρ τῆ διατ.
 ὡστε τὴν μητέρα θέμα ..... δε .....
 ..... ἀπαιτ ..... οὐ νομι ..... ο δια
 ..... φ ..... εσθαι καὶ μηδετ ..... τὴν μητέρα δύνασθαι ..
 ..... καὶ ἰδικῶς
 διεμαρτύρητο, διὰ τοῦτο αὐτὴν τρέφειν τὸν υἱόν, ἵνα ἢ αὐτὸν
 ἢ τοὺς ἐπιτρόπους αὐτοῦ μεθόδευουσα περὶ τούτων [τῶν]
 δαπανῶν. θεῶς δὲ, ὅτι καὶ ἐπ' ἀλλοδαπῆς ὁ πατὴρ ἐτελεύτησεν,
 καὶ ἡ μήτηρ ἐν τῶ υἱοστρέφειν μετὰ τοῦ υἱοῦ καὶ τῆς αὐτοῦ
 φαμίλιας εἰς τὴν οἰκίαν ἢ τὴν τοῦ ἀνδρὸς πατρίδα δαπανή-
 ματα ἐποίησε περὶ αὐτὸν καὶ τὴν φαμίλιαν αὐτοῦ· ἐπὶ τούτων

65. *Enant. [ad l. 32 §. 1]. Dig. 25 [§. 1] tit. 3*
 lib. XVI et lib. XXXIX tit. 5 dig. 32 (31 §. 1) thema
 contrarium est. Differentia autem est, quod hic quidem
 filia datum esse ignorabat, illic autem novisse eam dicit
 et praesentem fuisse: tunc ipsa accepisse videtur et
 marito tradit, ut dicto dig. lib. XXXIX. Sunt autem
 multi casus obligationum re contractarum, in quibus
 qui non accepit vel dedit, ut contractus consistat, ac-
 cepisse vel dedisse videtur, ut invenies lib. XVIII tit. 1
 dig. 15 (16 pr.) et lib. XXIV tit. 1 dig. 3 et lib. XVIII
 dig. 74 tit. 1 et lib. XLI tit. 2 dig. 2. 52.

66. [*Steph. index l. 33*]. Animadvertite. Si quis, ante-
 quam heres adierit, res quasdam hereditatis surripuerit,
 expilatae hereditatis tenetur. Hoc cognito vide, quid dicat
 responsum. Si uxor vivo adhuc marito nonnullas res eius
 in manibus habuit, hasque res etiam post mortem mariti
 habere perseveravit, quamnam actionem heres mariti
 adversus eam intendere potest? Dicit Papinianus, expi-
 latae hereditatis ne credat sibi agendum, quum non
 priusquam adierit res occupaverit sed vivo adhuc ma-
 rito: agat igitur ad exhibendum, agat etiam negotiorum
 gestorum, siquidem contemplatione nepotis administrans
 has res occupaverit.

67. [*Steph. index l. 34*]. Nesennius Apollinaris
 Iulium Paulum consuluit sic: Avia res nepotis gessit;
 quae [quum ita essent, avia et nepos obierunt;] heredes
 aviae conveniuntur ab heredibus nepotis negotiorum
 gestorum, ut rationes administrationis reddant: here-
 des aviae heredibus nepotis compensando obiciunt sum-
 tus ad alendum eum ab avia factos: respondent heredes
 nepotis, aviam iure pietatis [de suo] erogasse ..... sum-
 tus: neque enim accessisse [ad magistratum] et postu-
 lasse [ut decernerentur] alimenta ..... || || ||
 || || || || || || || || et specialiter denunciavit, se idcirco
 filium alere, ut ab eo eiusve tutoribus quandoque sumtus
 repeteret. Pone etiam, patrem peregre obisse, et ma-
 trem, dum cum filio et eius familia in suam maritave
 patriam reverteretur, sumtus fecisse circa ipsum et fam-
 iliam eius: in qua specie etiam Antoninus constituit
 pupillo dandam esse negotiorum gestorum actionem.
 Igitur in proposita specie, in qua avia dicitur nepotis
 negotia gessisse, quum haec gerendo praesumatur ex
 bonis ipsius nepotis alimenta ei praestare, magis dicen-
 dum est, heredes aviae [audiendos] esse a iudice, si
 velint reputare sumtus ob alimenta factos, maxime si
 ostendatur, aviam hoc in ratione impensarum retulisse.

57) Cod. περὶ τῆς ἐντ.
 58) *Fabr. et Heimb. λγ'*. Sed in Syn. p. 53, 54 est
 κεφ. λβ'.

59) Apud *Fabr. et Heimb.* est κεφ. λδ'. Similiter schol. b.
 II. 339 *Fabr.* ed. *Heimb.* II p. 220. At in Syn. p. 173 vocatur
 λέ' θεμ. γ'.

e) Expl. fol. 177. 171. Inc. fol. 73. 70.
 f) Videtis schol. s. II. 324 *Fabr.* apud *Heimb.* p. 215.

g) Sequentes allegationes non video quid sibi velint.
 h) Cod. hic et paulo inferius ἐξουσιουλάται habet.

τῷ λόγῳ τῆς δαπάνης. ἢ δὲ [μήτηρ]⁶⁰⁾ εἰσεβῶς δαπανᾷν εἰς τὸν υἱὸν προεὐκλεπται, εἰ μὴ τὸ ἐναντίον διαμαρτύρηται.

Εἰ δὲ τοῦ πατρὸς ἐπὶ ξένης ἀποθανόντος ἀποθρέψει τὸν υἱὸν καὶ τὴν αὐτοῦ φιλίαν ὑποστρέφουσα εἰς τὴν πατρίδα τὴν περὶ διοικήσεως ἀγωγὴν ἔξει κατὰ τοῦ ἀνήβου.

λδ'.⁶¹⁾ Scaev. Τοῦ ἀνδρὸς μετὰ διάλυσιν τοῦ γάμου [τὰ τῆς γυναικὸς διοικήσαντος]⁶²⁾ τὰ ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς τῆς ἀπαιτούσης⁶³⁾ τὴν προῖκα κατέγεται εἰς τὴν περὶ διοικήσεως ἀγωγὴν, καὶ καταδικάζεται, εἰ καὶ ἀπορος γέγονεν· εἰ μὴ ἄρα εὐθέως ἐν ἀρχῇ τῆς διοικήσεως ἠπόρησε. καίτοι ἀπορήσας ἀπελεύειτο, εἰ τῇ ἀπαιτούσῃ τὴν προῖκα ἀγωγῇ ἐνήγετο. εἰ δὲ ὁ

γὰρ τοῦ θέματος καὶ ἀνωτῶνος διατάξαι δίδουσαι τῷ πούπυλλῳ τὴν νεγοτιόρουμ γετόρουμ. τοιγαροῦν ἐπὶ τῆς υποκειμένης ζητήσεως, ἐν ἣ τεθεμαίεσται ἡ μάμμη τὰ τοῦ ἐγγόνου διοικήσαντα πράγματα, ἐπειδὴ ταῦτα διοικουσα δοκεῖ κατὰ πρόληψιν ἐξ αὐτῶν τῶν τοῦ ἐγγόνου πραγμάτων χορηγήσει αὐτῷ τὴν τροφῆν, προσήκει μᾶλλον εἰπεῖν τοὺς τῆς μάμμης κληρονόμους ἂν . . . εἶσθαι [παρὰ τοῦ] δικάζοντος, εἰ βουληθεῖεν ἀντιλογισασθαι τὴν περὶ τὰ ἀλλεμεντα δαπάνην, μάλιστα εἰ δειχθεῖ[η, ὅτι] κατέταξε τοῦτο ἐν τῷ λόγῳ τῶν δαπανηθέντων ἢ μάμμη. ἐκεῖνο μέντοι καθάπαξ λέγειν οὐ χρῆ, ὥστε ἐφ' ἐκατέρως οὐσίαις δεδαπανησθαι δοκεῖν τὰ γενομενα περὶ τῶν ἐγγονον ἀλλεμεντα.

τοῦ ἀνωτ. τί περιέχεται τῷ ὀνόματι τῆς τροφῆς γυνώσκεις βι. λδ' τί. α' διγ. ζ' καὶ βι. ν' τί. ις' διγ. μγ', μδ'.

τοῦ ἐναντ. εἰ δὲ τοῦ πατρὸς ζῶντος ἐδαπάνησεν, ἀπαιτεῖ τὸν πατέρα, ὅσα μὴ διαθέσει μητρικῇ ἐδαπάνησεν, ὡς βι. κ' τί. γ' διγ. ε', ἐν ᾧ προσκεῖται, ὅτι κἂν παρὰ τῷ πατρὶ ἀπετρέφετο, ἢ μήτηρ ἀναγκαίως καὶ συμμετρως ἐδαπάνησεν¹⁾.

προθεώρησον. ἀνὴρ ἐναγόμενος μετὰ τὴν τοῦ γάμου διάλυσιν ἐπὶ ἀναδοσὶ τῆς προικὸς ἐξαιτουλάτου IN QUANTUM FACERE POTEST καταδικάζεται, ἔτιρα δὲ ἀγωγῇ ἐναγόμενος εἰς τὸ πᾶν καταδικάζεται. τοῦτο εἰδὼς ὅρα τὸ προκειμενον. γυνή τις ἐπέδωκε προῖκα· εἶχε δε . . . . . καὶ ἔσους τὴν προῖκα· ἀλλὰ τοῦ γάμου ἔπειονδῶ δια[λυομένου] ἔμεινε ὁ ἀνὴρ τὰ τῆς [γυναικὸς] πράγματα διοικῶν. [δύναται ἢ προξέ οὐ μόνον] διὰ τῆς ἐξαιτουλάτου ἀλλὰ καὶ [διὰ τῆς] νεγοτιόρουμ γετόρουμ ἀπαιτεῖσθαι, ὅτε καὶ φ[ακερὸς ὁ ἀνὴρ ἠδύνατο, τουτέστι δύναται] καὶ αὐτοῦ κινεῖν ἀγωγὴν ἢ τὴν ἐξαιτουλάτου ἢ τὴν νεγοτιόρουμ γετόρουμ καὶ δι' αὐτῆς αὐτὸν ἀπαιτεῖν τὴν προῖκα, ὅτι] δηποτε αὐτὸς ἑαυτῷ μὴ κατέβαλε, μόν[ον εἰ] ἐν τῷ καιρῷ τῆς διοικήσεως εὐπορος [ἦν] καὶ ἠδύνατο . . . . . τῆς ἐποφειλομένης προικὸς· ἄλλως γὰρ ἐγκαλεῖσθαι οὐ δύναται, [ὅτι οὐκ ἀπ[ήτησε μόν] . . . . . προ[ῖκα] . . . . κατὰ τὸν καιρὸν τῆς διοικήσεως εὐπορος ἦν, εἰ καὶ μετὰ ταῦτα γέγονεν ἀπορος, κιν . . . . [εἰ καὶ τὰ] μάλιστα με[τὰ] ταῦτα γενομένος ἀπορος τῇ περὶ προικὸς ἐξαιτουλάτου ἡμέλλε ἀπ[ολύεσθαι]. ἐναγόμενος] γὰρ τῇ^{h)} περὶ προικὸς ἐξαιτουλάτου ἐν κωνάντουμ φακερὸς πότιστ καταδικάζεται . . . . [τῆς δὲ] νεγοτιόρουμ γετόρουμ κατ' αὐτοῦ κινουμένης εἰς ἐλόκληρον καταδικάζεται, μόνον εἰ εὐπορος ἦν κατὰ [τὸν τῆς] διοικήσεως χρόνον καὶ ἠδύνατο καταβαλεῖν [ἑαυτῷ, κἂν] μετὰ ταῦτα γέγονεν ἀπορος. πλὴν ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα τῷ χρονῷ τῆς νεγοτιόρουμ γετόρουμ τρόπος καὶ συμμετρία [τῆς] οφείλει φυλάττεσθαι, ἵνα τότε τῇ κατ' αὐτοῦ μέμψει γένηται χώρα μὴ ἀπαιτήσαντος αὐτοῦ ἐν καιρῷ διοικήσεως εἰς ὅσον εὐπορεῖ, κἂν τὰ μάλιστα μετὰ ταῦτα γέγονεν ἀπορος, ὅτε ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ νομίσματα ἦν αὐτῷ μετὰ [χ]εῖρας] καὶ ἠδύνατο αὐτῷ ταῦτα καταβαλεῖν . . . . ἢ κατὰ τῆς διοικήσεως . . . ., εἰ μὴ παραχρημα τὰ . . . . πράγματα ἐπὶ τῷ μετα [?] . . . . . καταβαλεῖν ἑαυτῷ χρῆ . . . . . καὶ αὐτὸν . . . . . ληρνεῖν καὶ εἴτε ἐν τούτῳ

praesumitur pietatis causa filio alimenta erogasse, nisi contrarium protestata sit.

Si vero patre peregre mortuo filium et familiam aluerit, dum in patriam revertitur, negotiorum gestorum actionem adversus pupillum habebit.

XXXIV. Scaev. Si maritus soluto matrimonio L. 35. pr. negotia uxoris gessit, quae ex dotis actione debentur, §. 1. deducuntur in negotiorum gestorum actionem, et con- D. III. 5. demnatur, licet solvendo esse desierit: nisi forte statim initio administrationis inops factus sit. Atqui ad inopiam redactus absolvendus erat, si dotis actione conveniebatur. Si vero creditor negotia debitoris

Illud autem omnino non debet dici, ex utroque patrimonio alimenta nepotis erogata esse.

68. Anon. [ad l. 34]. Quid contineatur appellatione alimentorum, discis lib. XXXIV tit. 1 dig. 6 et lib. L tit. 16 dig. 43. 44.

69. Enant. [ad l. 34]. Si vero vivo patre sumtus fecit, a patre repetit, quaecunque non affectu materno erogavit, ut lib. XXV tit. 3 dig. 5 [14], ubi additur, si vel a patre aleretur, matrem necessario et modice erogasse.

70. [Steph. index l. 35 pr. §. I]. Animadvertite. Maritus, qui post solutionem matrimonii ex stipulatu de reddenda dote convenitur, in quantum facere potest condemnatur: si vero alia actione conveniatur, in solidum condemnatur. Hoc cognitio accede ad speciem propositam. Mulier dotem dedit: . . . . . : post matrimonium divortio solum maritus res mulieris administrare perseveravit. Dos non solum ex stipulatu sed etiam negotiorum gestorum actione repeti potest, si quidem maritus facere potuit, hoc est, potest adversus eum intendere sive ex stipulatu sive negotiorum gestorum actionem eaque dotem ab eo repetere, quia nimirum ipse sibi eam non solvit, si quidem tempore administrationis solvendo erat et dotem debitam [reddere] poterat: alias enim imputari non potest, quod dotem [a se] non exegerit. [Sed et si] tempore administrationis solvendo erat, etiamsi postea patrimonium amisit, agit [adversus eum negotiorum gestorum in solidum], quamvis, si postea inops factus est, ex stipulatu actione conventus absolvi debuisset. Qui enim ob dotem ex stipulatu actione convenitur, in quantum facere potest condemnatur, ... sed negotiorum gestorum actione instituta in solidum condemnatur, si nimirum tempore administrationis solvendo erat et sibi solvere potuit, licet postea solvendo esse desierit. Verum enimvero etiam hic in tempore actionis negotiorum gestorum modus quidam et temperamentum servari debet, ut ita querelae adversus eum locus fiat, quum tempore administrationis a se non exegerit quantum facere potuerit, quamvis postea solvendo esse desierit, si illo tempore pecuniam in manibus habuit eamque sibi solvere potuit . . . . . si non protinus . . . . . negotiorum gestorum se-

60) Deest in Cod.
61) Fabr. et Heimb. λ'.

62) Haec verba Cod. non habet.
63) Expl. fol. 73. 70. Inc. fol. 190. 189.

1) Haec corrupta videntur.

h) Videsis schol. u. II. 325 Fabr. apud Heimb. p. 216.

δανειστής τὰ τοῦ χρεώστου διώκησεν καὶ μὴ εὔρε
πληρωθῆναι⁶⁴⁾ τὸ χρεός, οὐκ ἐγκαλιῖται μὴ ἀποδι-
δοῦς τὸ ἐνέχυρον.

L. 35.
§. 2. 3.
D. III. 5.

Οὐτε δὲ ἡ περὶ τοῦ χρέους ἀγωγή καταφέρεται
εἰς τὴν περὶ διοικήσεως ἀγωγήν τοῦ πρώτου διοική-
σαντος τὰ τοῦ ἀγοραστοῦ πραγματά καὶ μὴ εὐρόντος
ἐν αὐτοῖς τὸ παρ' αὐτοῦ πραθὲν ἀνδράποδον, κρυπτὸν
πάθος ἔχον, ἢ τὰς προσθήκας, ἢ ὅπερ γέγονε χεῖρον,
ἢ τὰ διὰ τοῦ οἰκέτου προσπορισθέντα μὴ ἐκ πρα-
γματίων τοῦ ἀγοραστοῦ. τοιγαροῦν παριόντων τῶν ἕξ
μηνῶν φθείρεται ἡ περὶ τοῦ χρέους ἀγωγή. ὁ δὲ

..... πρὸς δι..... τῶν ἐνταῦθα χρη-
μάτων, πρὶν τοῦτο πληρῶ... τὸ ἀφάρκιον..... τοιτέτοι
ποιῖν..... τῶν αὐτῶν πραγμάτων διαπρα..... τ... τὸ
πρῶγμα τὸ διαφείρον αὐτῶ καὶ ἀφείλον πραθῆναι οἷτος κατέχε-
ται..... ὠλήσεν ἢ ἔσχε
τὸ πρῶγμα. εἰ μέντοι ἠδύποιε ὁ ἀπὸ ἔχων τυχόν χρημάτα.....
..... ὠλησ... καὶ τὰ ἐκ τῆς αὐτοῦ διαπραώσεως κατα-
βαλεῖν... χῶρα γίνεται τῇ γεωτοῖου [γεωτοῖου].....
..... μῆτω ὡς εἰκὸς ἀπορήσει, ταῦτ.....
..... ρός οσ..... ἐξιπουλάτου.....
..... γεωτοῖου γεωτοῖου κατὰ τὴν εἰρημένην
διαστίξιν. εἰ δὲ τις δανείσας τινὶ καὶ ἔχων παρ' ἑαυτοῦ τὸ ἐνέ-
χυρον..... [γεωτοῖου γεωτοῖου ἐπὶ τοῦ
ὑποτεθέντος αὐτῷ ἐνεχύρου, ἐν ᾧ καὶ εἰ..... εἶται καὶ οὔτε
..... τὰ χρημάτα, ὅθεν ἂν αὐτῷ] καταβαλεῖν..... τὸ χρεός
καὶ ἐλευθεροῦν τὸ ἐνέχυρον.¹⁾

τοῦ ἐναντιοφ. ἐνταῦθα ἡ διοίκησις μετὰ [διάλυσιν]
τοῦ γάμου γέγονε καὶ εἰκότως ἐπ' αὐτῇ εἰς ὀλόκληρον κατα-
δικάζεται.

τοῦ αὐτοῦ. καίτοι ἀπὸ πάσης αἰτίας μέχρι εὐπορίας
καταδικάζεται, ὡς βι. μβ. τί. α' διγ. κ'. ἀλλ' ἐνταῦθα ὑπό-
φιν, οἱ δυνάμενος ἐαυτῷ καταβαλεῖν οὐ κατέβαλε, καὶ ὡς
δόλον ποιήσας ἐνεχεται, ὡς βι. ιζ. τί. β' διγ. ξγ' ἐπὶ κοινωτοῦ.
περὶ τῶν μέτρων εὐπορίας καταδικαζομένων καὶ ποῖον²⁾ δεῖ
καιρὸν σκοπεῖν, ἀναγν. τοῦ προκειμένου γ' βι. τί. γ' διγ. να'
καὶ τί. ε' διγ. ις' καὶ βι. ιζ. τί. β' διγ. ξγ' καὶ ξδ' καὶ
βι. κγ' τί. γ' διγ. π' καὶ βι. κδ' τί. α' διγ. ζ' καὶ τί. γ' διγ. ιβ'
ιγ' ιδ' τε ις' ιθ' καὶ κα' κβ' κγ' κδ' καὶ λ' καὶ μ' καὶ
βι. μς' τί. γ' διγ. μς' καὶ βι. ν' τί. ις' διγ. ροβ'.

προθεώρησον. ὁ ἀγοράσας οἰκέτην κρυπτὸν ἔχοντα πάθος
δύναται δια τῆς φεδιβιτορίας ἐντός ἕξ [μηνῶν] κινεῖν καὶ ἀνα-
δίδουσι τὸν ἐμπαθῆ· οὐκ ἄλλως δὲ δύναται τοῦτο ποιεῖν, εἰ
μὴ ἄπαν, ὅπερ ἔτυχε λαβῶν μετ' αὐτοῦ, πεκοῖλον τυχόν,
ἀποκαταστήσει τῷ πρώτῳ, προὔει δὲ καὶ τὰ περιελθόντα εἰς
αὐτὸν, οὐκ ἕξ ἢ μέντοι αὐτοῦ τοῦ ἀγοραστοῦ, καὶ εἰς εἴτι
χεῖρον ἐαυτῷ³⁾ γέγονεν ὁ οἰκέτης παρ' αὐτῷ τῷ ἀγοραστῇ.
τοῦτο εἰδὼς ὅρα τὸ προκειμένον. ἐπὶ ὧστέ τις οἰκέτην κρυπτὸν
ἔχοντα πάθος, μῆτω δὲ τοῦ ἑξαμηνιαίου χρόνου παραδρα-
μόντος ὁ πρῶτος τοῦ ἀγοραστοῦ διώκησε πραγματά, καὶ τῆς
ἑξαμηνιαίου παραδραμώσεως ἦκεν ὁ τῶν πραγμάτων κύριος
κινῶν καὶ αὐτοῦ τὴν γεωτοῖου γεωτοῖου καὶ ἀπῆγε μὲν
λόγους ἢς ἐχέρισε διοικήσεως, ἐγκαλεῖ δὲ αὐτῷ, τί δηλοῖται τῶν
εἰς ἐνδαμεινομένων μηνῶν τὸν ἐμπαθῆ οἰκέτην αὐτὸς ἐαυτῷ
μὴ ἀναδέδωκεν, ἀλλ' ἀπῆγε παραδραμῆν τὴν ἑξαμηνιαίαν· ὁ δὲ
διὰ τοῦτο φησὶ μὴ ἀναδέδωκεναι τὸν οἰκέτην, ἐπειδὴ τοῦτον
οὐκ εὔρεν ἐν τῇ οὐσίᾳ τοῦ ἡγοραστός, ἢ εὔρε μὲν αὐτόν,
οὐκ εὔρε δὲ οὔτε ἠδυνήθη λαβεῖν ἄπερ εἰώθει [σύν]⁴⁾ τῷ
ἐμπαθεῖ οἰκέτῃ ἀναδίδουσαι τῷ πεπρακτοῖ, τυχόν τὸ πεκοῖ-
λιον καὶ τὴν ἀπομείωσιν καὶ τὰ μὴ ἕξ ἢ τοῦ ἀγοραστοῦ
προσπορισθέντα. λέγει τοίνυν, μὴ καταφέρεσθαι εἰς τὸ γεω-
τοῖου γεωτοῖου δικαστήριον τῆς φεδιβιτορίας τὴν αἴτιαν,
καὶ διὰ τοῦτο τῶν εἰς παραδραμῶν μηνῶν ταύτην ἀπομεί-
ωσθαι, τοιτέστι μὴ ἐγκαλεῖσθαι τὸν πρῶτον τε καὶ γεωτοῖο-
στον, τί [δὴ] ποτε τῶν εἰς ἐνδαμεινομένων μηνῶν αὐτὸς
ἐαυτῷ τὸν ἐμπαθῆ οἰκέτην μὴ ἀναδέδωκε. ταυτα⁵⁾ μὲν ἐπὶ

gesserit, nec invenerit, unde sibi debitum exsolveret,
non culpatur, si pignus non reddiderit.

Nec redhibitoria actio deducitur in negotiorum
gestorum actionem, si venditor negotia emtoris gerat,
et non invenerit in iis mancipium a se venditum,
quod vitio latente laborabat, vel accessiones, vel quod
deterius factum esset, vel quae per servum essent ac-
quisita non ex re emtoris. Igitur sex mensibus
praeterlapsis actio redhibitoria perit. Locupleti au-
tem, qui ex perpetua obligatione debet, non imputa-

cundum dictam distinctionem. Si quis vero, quum alicui
mutuum pecuniam dedisset et pignus penes se haberet,
[administraverit, non tenetur] negotiorum gestorum rei
obligatae nomine, si [pecunia ei debita sit] nec pecu-
niam habeat, unde sibi debitum [solvere] et pignus
liberare possit.

71. *Enantio ph.* [ad l. 35 pr.]. Hic administratio
post solum matrimonium locum habuit, et natura-
liter ob eam in solidum condemnatur.

72. *Eiusdem* [ad l. 35 pr.]. Imo ex omni causa in
quantum facere condemnatur, ut lib. XLII tit. 1 dig. 20.
Sed hic pone eum non solvisse, licet potuisset sibi sol-
vere, et teneri, quasi dolo fecerit, ut lib. XVII tit. 2
dig. 63 [pr. §. 7] de socio. De his, qui in quantum facere
possunt condemnantur, et quodam tempore specta-
ndum sit, vide huius lib. III tit. 3 dig. 51 [§. 1] et
tit. 5 dig. 36 (37 pr.) et lib. XVI tit. 2 dig. 63 [pr. §. 6. 7]
et 67 [§. 3] et lib. XXIII tit. 3 dig. 80 (84) et lib. XXIV
tit. 1 dig. 7 et tit. 3 dig. 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20,
21, 22, 23, 24 et 30 [§. 1] et 41 (43?) et lib. XLVI tit. 3
dig. 47 et lib. L tit. 17 dig. 172 (173 pr.).

73. [*Steph. index l. 35 §. 2. 3.*]. Animadvertite. Qui
servum vitio latente laborantem emit, redhibitoria intra
sex menses agere et servum vitiosum reddere potest;
non aliter vero hoc facere potest, quam si omne id,
quod cum eo accepit, peculium forte, venditori resti-
tuit, et praeterea quae ad ipsum pervenerunt, non
tamen ex re ipsius emtoris, denique id, quo servus
apud ipsum emtorem deterior factus est. Hoc cognito
vide quid propositum sit. Quidam vendidit servum, qui
vitium latens habebat, et quum nondum tempus sex
mensium praeterlapsum esset, venditor emtoris negotia
gessit, et praeterlapsis sex mensibus dominus negotio-
rum adversus eum negotiorum gestorum actione ex-
pertus est: exegit quidem rationes administrationis ge-
stae, sed et imputavit ei, quod non servum vitiosum
sex mensibus adhuc currentibus ipse sibi reddiderit,
sed tempus sex mensium praeterlabi passus sit: ille au-
tem propterea se non reddidisse servum dicit, quia eum
non invenerit in substantia emtoris, vel ipsam quidem
invenerit, non invenerit autem nec recipere potuerit,
quae cum servo vitioso venditori restitui solent, puta
peculium vel deteriorationem vel quae non ex re em-
toris acquisita sunt. Igitur dicit, in iudicium negotio-
rum gestorum non venire causam redhibitoriae, ideoque
eam sex mensibus praeterlapsis perire, hoc est non im-
putari venditori eademque negotiorum gestori, quod

64) Co. πληρωθῆναι.

1) Expl. fol. 73. 70. Inc. fol. 190. 189.

m) Cod. παμιν.

n) Cod. ξέ.

o) Verbum corruptum.

p) Deest in Cod.

q) Vide schol. x, II. 325 *Fabr.* apud *Heimb.* p. 217.